

SCRIPTA

Numéro Scripta : 1900

Auteur(s) : Hugues de Morville, Coutances (évêque)

Bénéficiaire(s) : Coutances (hôtel-Dieu)

Genre d'acte : charte

Authenticité : non suspect

Datation : 1217

Action juridique : autre

Langue du texte : latin

Analyse

Hugues, évêque de Coutances, donne un règlement aux frères et pauvres de l'Hôtel-Dieu de Coutances pour l'administration des biens et revenus de ladite Maison.

Tableau de la tradition

Éditions principales

- a. Piolin Paul, Sainte-marthe Denis de, *Gallia Christiana in provincias ecclesiasticas distributa*, t. XI, Paris, Palmé, 1874, Instrumenta ecclesiae Constantiensis, n° XXVIII, col. 254-255.
- b. Le Cacheux Paul, *Essai historique sur l'Hôtel-Dieu de Coutances*, l'hôpital-général et les Augustines hospitalières depuis l'origine jusqu'à la Révolution avec cartulaire général, Paris, Picard, 1895-1899, 2 vol., t. 2, n° XIV, p. 11-12.

Texte établi d'après a

Universis Christi fidelibus ad quos præsens scriptum pervenerit, Hugo Constantiensis ecclesiæ minister humilis, et fratres et pauperes Domus-Dei Constantiensis, salutem in Domino. Noverit universitas vestra nos commui assensu instituisse ut omnes redditus ipsius domus in scripto redigantur sicuti venient, et summa omnium reddituum singulis annis ad festum sancti Michaëlis cunctis fratribus præsentibus audiatur ; quidam etiam in domo illa sit truncus, in quo tres seræ ponantur : una autem illarum clavis per consilium domini episcopi custodiatur, prior vero alteram habeat, unus fratrum tertiam ; omnes denarii ibi oblati, transmissi, delegati, ubicumque et a quocumque fratre recipientur, in trunco illo ponantur ; ita tamen quod aliqui aliorum fratrum sciant a quo fratre prædicti denarii ibi ponantur. Si autem prior vel aliquis fratrum convictus fuerit quod sex denarios vel amplius retinuerit, quos in trunco prædicto non posuerit, per tot dies quot denarios ipse retinuerit ad cellam comedat, nisi a domino episcopo communi assensu fratrum ejusdem domus ad pristinum statum misericorditer revocetur ; prior tamen ad arbitrium domini episcopi et fratrum suorum punietur. Duo vero fratres per consilium domini episcopi et aliorum fratrum fideliter elegantur : unus autem omnes redditus prædictæ domus recipiat, alter vero omnia victui fratrum et pauperum necessaria emat ; ita tamen quod ad festum sancti Clementis et Cathedræ beati Petri, sancti Urbani et sancti Symphoriani, domino episcopo vel illi quem ad hoc voluerit assignare, et priori et aliis fratribus de qualibet receptione, et de omnibus expensis bladi et omnium aliorum fidelem reddant computationem. De aliis vero expensis victui fratrum et pauperum pertinentibus, in qualibet hebdomada priori et tribus fratribus vel duobus ad minus, reddatur ratio de re qualibet divisim computata. Ille autem qui plenariam computationem non reddiderit, tali officio privetur, et ad cellam per tres menses comedat, nisi communi assensu domini episcopi et aliorum fratrum fiat ei dispensatio. Prædictus vero truncus in qualibet mense, si opus fuerit, a clavigeris duabus fratribus convocatis aperiatur. Prior autem de prædictis fratribus omnes denarios ibi inventos recipiet, et ipsi tenebunt in memoriam summam illorum usque ad diem computationis. Idem prior de prædictis denariis procuratoribus ejusdem domus ad

expensas tradet prout necesse erit. Procuratores vero de omnibus quæ receperint domino episcopo, priori et aliis fratribus respondebunt, ut dictum est ; prior autem de omnibus quæ recepit ad prædictum terminum, vel in prima hebdomada Septembris, Decembris, Martii et Junii, domino episcopo vel illi quem ad hoc voluerit assignare, et suis fratribus illis cum suis scriptis præsentibus qui viderint receptionem, fidelem reddat rationem. Si autem ipse plenariam non reddiderit computationem, tali officio privetur, et ei a domino episcopo et fratribus suis pensata quantitate delicti pœna rationabilis infligatur. Nullus autem fratrem, aut sororem suam, aut ancillam, parentem vel consanguineam in prædicta domo, nisi de communi assensu domini episcopi et fratum ipsius domus introducat. Si autem prior vel aliquis fratum convictus fuerit, quod duos solidos alicui ad detrimentum ejusdem domus dederit, pœnam idem patiatur ut falsus procurator. Ego vero Hugo episcopus Constantiensis, omnibus meis successoribus supplico humiliter et devote, ut quod ordinavimus bona intentione, faciant perenniter observari, et revelationi Christi pauperum domus supra dictæ pie et misericorditer dignentur per compassionem condescendere fructuosam, semper affectuose omnibus Constantiensis ecclesiæ filiis hoc idem intimantes in visceribus charitatis. Ut autem hæc omnia in statu semper immobili perseverent, nec possint aliquo tempore importune aliquorum malitia revocari, præsentis scripti et sigillorum nostrorum testimonio dignum duximus confirmare. Actum est anno gratiæ millesimo ducentesimo septimo decimo.